

De larven van de bietenvlieg veroorzaken in suikerbieten **tot 30% opbrengstderving**. Speciaal pillenzaad beschermt de biet tegen de eerste generatie.

Bietenvlieg lijkt nieuw fenomeen in Nederland

Bietenperceel met aantasting door derde generatie bietenvlieg. Meestal is dit begin september zichtbaar.

Mineergangen in het blad veroorzaakt door de larve van de bietenvlieg. Bestrijding door bespuiting is meestal niet rendabel.

DE bietenvlieg is de laatste vijf jaar in bietenpercelen aangetroffen. De vlieg komt vooral voor op de lichtere kleien zavelgronden in de kustprovincies en in Flevoland. Ook dit jaar zijn op veel percelen eieren en larven van de bietenvlieg gevonden. De eieren veroorzaken geen schade, maar de larven die het blad aanvreten wel. Deze verpoppen zich en een paar weken later is er een volgende generatie die weer schade veroorzaakt. Volgens IRS-onderzoeker Elma Raaijmakers leidt een aantasting van de eerste generatie bietenvliegen in extreme gevallen tot 30% opbrengstverlies.

Aan telers die schade door bietenvlieg hebben gezien, wordt geadviseerd speciaal pillenzaad te gebruiken. Dit bietenzaad is behandeld met het insecticide Sombbrero dat de werkzame stof imidacloprid bevat. Dat geeft de plant 6 tot 8 weken bescherming tegen bietenvlieg. De larve van de eerste generatie veroorzaakt schade van half tot eind mei. Speciaal pillenzaad geeft daarom meestal voldoende bescherming tegen de eerste generatie.

Spuiten minder effectief

Telers die niet kiezen voor speciaal pillenzaad kunnen de larven in het groeiseizoen

nog bestrijden met het insecticide Decis, dat de werkzame stof deltamethrin bevat. Een bespuiting is volgens Raaijmakers minder effectief dan een zaadbehandeling. Bovendien werkt het alleen als het op het juiste tijdstip wordt toegepast. Dat is als de eerste mineergangen zichtbaar worden. Een latere bespuiting heeft geen zin omdat de larven dan alweer verpoppen.

Voor de eerste generatie bietenvlieg op percelen zonder speciaal pillenzaad heeft het IRS een glijdende schadedrempel bepaald. Bij planten met 2 tot 4 echte bladeren is een bespuiting zinvol bij 4 of meer eieren en/of larven per plant. Hebben de bietenplanten meer dan 6 bladeren dan is een bespuiting pas rendabel bij meer dan 20 eieren en/of larven per plant.

Overwinteren in de grond

De bietenvlieg overwintert als pop in de grond. In het voorjaar kruipt de vlieg uit de pop en gaat op zoek naar bietenpercelen om eitjes te leggen. Tien tot veertien dagen na het ontpoppen legt de vlieg haar eitjes op de onderkant van het bietenblad. Naast bieten zijn ook spinazie en melde-soorten een goede waardplant voor de bietenvlieg. Na vier tot acht dagen kruipen de larven uit de eieren in het blad en vre-

ten het bladmoes weg. Het blad rondom de mineergangen sterft na verloop van tijd af. In extreme gevallen kan dat leiden tot plantwegval. Afhankelijk van de temperatuur ontwikkelen de larven zich na negen tot 22 dagen tot pop, dit stadium duurt 18 tot 22 dagen. In Nederland doorloopt de vlieg drie cycli. De tweede en derde generatie leveren zoals het er nu naar uitziet geen grote opbrengstderving. Een suikerbiet kan na gewassluiting wel 30% van het blad missen zonder dat het opbrengst kost. In Nederland is geen schadedrempel bepaald, in Engeland is vastgesteld dat opbrengstderving ontstaat wanneer het aantal eieren groter is dan het aantal bladeren in het kwadraat. Een bespuiting tegen latere larven is volgens Raaijmakers daarom zelden rendabel.

Aantasting door de derde generatie is begin september zichtbaar, te herkennen aan een bruine gloed over het perceel als gevolg van afstervende bladtopen. Raaijmakers geeft aan terughoudend te zijn met bespuitingen omdat deze meestal niet rendabel zijn. Bovendien zijn er veel natuurlijke vijanden die 60 tot 70% van de eieren en larven kunnen opruimen.

Luuk Meijering